

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Francouzská a česká terminologie v evropských legislativních textech zaměřených na oblast „Pracovní podmínky – bezpečnost pracovníků“

Diplomandka: Lenka Matoušková

Vedoucí práce: PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 72 stran + bibliografie a přílohy, celkem 94 stran

Bakalářská práce Lenky Matouškové je založena na aplikovaném jazykovědném výzkumu odborné terminologie. Jejím cílem bylo vyexcerpovat odborné francouzské termíny zvoleného sémantického pole, analyzovat jejich gramatickou strukturu a ověřovat kvalitu jejich překladů do češtiny.

Pro svůj výzkum si autorka vybrala 52 evropských legislativních textů z oblasti „Pracovní podmínky – bezpečnost pracovníků“ (kapitola rejstříku Eur-lex s kódem 05.20.20.10 a 05.20.20.20) o celkovém rozsahu cca 620 normostran ve francouzské a 500 normostran v české verzi (s. 24), což představuje rozsáhlý paralelní korpus čítající cca 134.000 slov v české a 174.000 slov ve francouzské verzi.

V úvodní kapitole (s. 11-22) diplomandka zmapovala hlavní a v současné době dostupné paralelní korpusy zahrnující francouzštinu. Ukazuje, jaké místo mezi nimi mají korpusy založené na *acquis communautaire* a jaký je význam korpusů pro sestavování terminologických databází.

Pro analytickou část práce našla diplomandka ve svém korpusu 17 klíčových slov, k nimž dohledala 218 kolokací. To představuje pro bakalářskou práci velmi rozsáhlý vzorek. Výběr je proveden adekvátně, chybí však strukturní analýza kolokací.

Analýza kvality překladů je provedena velmi pečlivě, autorka hledá pro každý jednotlivý případ formální i obsahové argumenty ve slovnících a v související legislativě. U adekvátních překladů prezentuje zvlášť jednoznačné případy a případy se synonymními variantami. Neadekvátní překlady zdůvodňuje buďto nerespektováním závazného termínu, anebo vlastními argumenty. Mám-li vybrat několik diskutabilních případů, byly by to následující:

a) Kritizovaná varianta *pracovní poměr na dobu určitou* pro *contrat de travail à durée déterminée* (s. 35): vzniká zde skutečně významový posun? Není z povahy věci *trvání pracovního poměru* a *doba platnosti pracovní smlouvy* jen jiným názvem pro totéž?

b) Kolokace *přiznání dovolené* (s. 48) se mi vedle kolokace *poskytnutí dovolené* jeví jako adekvátní – analogicky k synonymní dvojici *poskytnout příspěvek – přiznat příspěvek*, která se v Českém národním korpusu vyskytuje (poměr 22:5).

c) Jak diplomandka správně poznamenává, některé závazné překlady kolokací nejsou jediné správné (např. *zdravotní problém*, s. 59), resp. nejsou ani nejlepší možné (*hodnocení rizik*, s. 65). Dalo by se z toho usuzovat, pro který typ kolokací je stanovení závazného termínu žádoucí?

d) Kolokace *surveillance de santé* (s. 51) skutečně odpovídá významem spíše „trvalému“ dohledu, než jednorázové prohlídce. Vyplývá to i z gramatické nepočitatelnosti jména *surveillance*, kterou slovníky (TLFi, Le Robert) sice nezmiňují, ale lze ji ověřit na korpusech, a to velmi omezenou kombinovatelností tohoto jména s číselnými determinanty (**deux surveillances*). Podobně vyznívá i anglická verze sporné pasáže, kde je užit termín *health surveillance*. Význam textu ale míří spíše k jednorázové prohlídce. Překladatelé do italštiny problém obešli použitím termínu *controllo sanitario*, který je z hlediska trvání a počitatelnosti

bezpříznakový, podobně jako české *kontrola* (cf. *stálá lékařská kontrola* vs. *absolvoval dvě kontroly*).

Po formální stránce má předkládaná práce vysokou úroveň a splňuje všechny potřebné náležitosti.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako výbornou.

.....
PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(vedoucí BP)

V Českém Krumlově, dne 3. června 2009